

Digitaliseret af / Digitised by

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
THE ROYAL LIBRARY

København / Copenhagen

Titel: Socialdemokratiets Program samt Love for Socialdemokratisk Forbund i Danmark

Ophav:

Ressourcetype:

Ressourcetype:

Oprindelsesdato: 1908

Emne:Partiprogram, partiprogrammer, program

Opstilling: DA-småtryk. Politik 8

Relateret:

Relateret:

Copyright: Det Kongelige Bibliotek

Socialdemokratiets Program

samt

Love for Socialdemokratisk Forbund

i Danmark.

Aarhus.

Arbejderpartiets Bogtrykkeri, Østergade 46.

1908.

Program

for

Socialdemokratiet i Danmark.

Arbejdet er Kilden til al Samfunds-Rigdom og Kultur og hele Udbyttet bør tilfalde dem, der arbejder.

I det nuværende Samfund tages Arbejdsmidlerne (Grund, Jord, Fabriker, Maskiner, Samfærdelsesmidler o. s. v.) i stigende Grad i Besiddelse af Kapitalisterne, hvorved disse tilvender sig Udbyttet af Aartusinders Arbejde. Kapitalisternes Herredømme over Arbejdsmidlerne er Aarsag til politisk Ufrihed, social Ulighed samt Splid mellem Nationerne, hvilket skaber Elendighed for Samfundets produktive Medlemmer.

Ophobningen af Arbejdsudbyttet hos et Mindretal af Samfundsmedlemmer i Forbindelse med den stigende Udvikling af de tekniske Hjælpe-midler medfører efter Haanden den paa eget Arbejde hvilende Smaadrifts Undergang og gør det store Flertal af Samfundsmedlemmer afhængigt af den koncentrerede Kapital.

Den lille Haandværker, Handlende og Jordbruger er allerede nu i høj Grad afhængig af

Kapitalen; derfor maa disse Samfundsklasser have Interesser fælles med Lønarbejderne.

Privatkapitalismen umuliggør en paa Retfærdighed grundet Samfundsordning og fremkalder planløs Produktion, hvorved uhyre Værdier gaar til Grunde.

Socialdemokratiet kræver derfor Arbejdsmidlernes Overgang til Samfundsejendom, hvorved det nuværende Klassesamfund med sine Interesses modsætninger afløses af et harmonisk Fællesarbejde med planmæssig Produktion og en retfærdig Fordeling af Udbyttet i materiel og kulturel Henseende under det arbejdende Samfunds demokratiske Ledelse.

Socialdemokratiets Hovedformaal.

Gaaende ud fra foran nævnte Grundsætninger, tilstræber det danske Socialdemokrati at opnaa den offentlige Magt i Samfundet for ved Hjælp af dette lovlige Vaaben at gøre alle Arbejdsmidler til Folkets fælles Ejendom. Den folkelige Lovgivnings Middel til at gennemføre Samfundsproduktionens store Værk er Ekspropriation (Tvangsafstaaelse mod Erstatning) af Arbejdsmidlerne.

Socialdemokratiet i Danmark virker indenfor den nationale Ramme for Gennemførelse af Partiets Krav, men anerkender, at Socialismen er mer end et nationalt og lokalt Spørgsmaal og at dens Gennemførelse kræver Samvirken af alle Landes Arbejdere. Socialdemokratiets Opgave er alle Menneskers fuldkomne Frigørelse uden Hensyn til Køn, Race eller Nationalitet.

Som Overgang til Samfundets socialistiske Organisation, til Beskyttelse for det arbejdende Folk og til Fremhjælpning af dets økono-

miske, intellektuelle og moralske Vel indenfor det kapitalistiske Samfund opstiller det danske Socialdemokrati følgende Fordringer:

I. Politiske og kulturelle Krav.

1. Almindelig, lige og direkte Valgret med hemmelig Afstemning til alle offentlige Hværv for Mænd og Kvinder fra 21 Aars Alderen. Valgdagen en almindelig Fridag.
2. Etkammer-Systemet. Al udøvende og lovgivende Myndighed hos Folket gennem dets Repræsentation. Folkeafstemning i vigtigere Spørgsmaal og Forslagsret for Befolkningen. Administrationen direkte under Folkerepræsentationen.
3. Fuldstændig Ytrings-, Presse-, Forsamlings- og Foreningsfrihed.
4. Religionen en Privatsag. De religiøse Samfund ordner selv deres egne Anliggender.
5. Skole- og Undervisningsvæsenet ordnes af Staten under Kommunernes Medvirkning. Fælles, vederlagsfri og forpligtende Skoleundervisning i Hverdags- og Heldagsskoler. Religionsundervisning udelukkes. Offentlige Børneopdragelseshjem. Det offentlige Overtagelse af Skolebørns Underhold. Adgang til den højere og højeste Undervisning uden Hensyn til ydre Kaar. Offentlig teknisk og faglig Uddannelse.
6. Obligatorisk fysisk Opdragelse af Ungdommen gennem Gymnastik, Vaabenbrug og anden Legemsøvelse.
7. Afskaffelse af den staaende Hær. Internationale Stridigheder afgøres ved Voldgift.
8. Vederlagsfri Retshjælp. Offentlig og mundtlig Retspleje. Nævningedomstole udgaaede fra almindelig Valgret for alle fuldmyndige Mænd og Kvinder. Sikring mod Misbrug

af Varetægtsarrest. Omformning af Straffesystemet til et Forbedringssystem efter humane Principper. Lovovertrædelser, der er en Følge af de sociale og politiske Klassekampe, maa ikke behandles som Forbrydelser. Afskaffelse af militære og gejstlige Retter.

9. Tjenestetyende, Søfolk og andre Medborgere, der er underkastet særlige Love, stilles i politisk og retslig Henseende lige med andre Samfundsmedlemmer.

II. Økonomiske og sociale Krav.

10. Afskaffelse af Skatter og Love, som skaber en uretfærdig Varefordyrelse for Befolkningen. Direkte Skat med stigende Skala samt en stærkt stigende Arveafgift.
11. Stat og Kommune overtager de store Samfærdsels- og Samkvemsmidler samt alle Monopoler og alle Virksomheder, der antager Karakter af Monopoler. Ogsaa anden Produktion organiseres efter Haanden under Samfundets umiddelbare Ledelse eller Kontrol.
12. Stat og Kommune udfører selv de offentlige Arbejder, eventuelt under Medvirkning af Arbejdernes Organisationer. Hvor Licitation endnu bestaar, sikres der Arbejderne tariffmæssige Vilkaar.
13. Fideikommisser og Præstegaardsjorder indtages og anden til Salg værende Landejendom købes af Staten eller Kommunerne.
Heder og andre uopdyrkede Jordarealer tages i Besiddelse af Staten, for saa vidt muligt at opdyrkes og kultiveres.
Staten og Kommunerne overdrager Brugen af de dem tilhørende Jorder, som egner sig til Dyrkning, til Landarbejdere, og hjælper

disse til at komme i Besiddelse af Brugsretten til de fornødne Driftsmidler.

Staten søger at ophjælpe Driften af Landejendomme og at lette Jordens Overgang til Samfundsejendom ved at give Adgang til Prioritetslaan gennem en Statsbank.

Stat og Kommune søger i størst mulig Udstrækning at fremme Fællesdrift i Landbruget paa en saadan Maade, at Udbyttet tilfalder de ved Driften beskæftigede Arbejdere, med Fradrag af det dem paalignede Bidrag til Samfundet.

For Statens Regning oprettes Forsøgsstationer i Landets forskellige Egne. Der oprettes Landbrugsskoler, hvortil Husmænd og Landarbejdere har vederlagsfri Adgang.

Staten giver Regler for og fører Tilsyn med private Fæste-, Leje- og Tyendehuses Opførelse, Indretning og Benyttelse.

14. Offenlig Statistik angaaende Arbejds- og Omsetningsforhold.
15. Offenlig vederlagsfri Sygepleje. Human Omsorg for Syge, Gamle og Arbejdsudygtige ved Staten. Forsikring mod Arbejdsløshed.
16. Lovbestemt Maksimalarbejdsdag paa højst 8 Timer. — Mænds og Kvinders Arbejde i de forskellige Industriegrene betales efter samme Tarif. — Afskaffelse af det paa Udbytning beregnede Hjemmearbejde. — Forbud mod Søndags-, Helligdags- og Natarbejde, som ikke er samfundsnødvendigt. — Forbud mod alt Lønarbejde eller Arbejde, der hindrer Børns Skoleuddannelse i den skolepligtige Alder.
17. Kontrol med Arbejdspladser, Fabriker, Værksteder, Forretningslokaler, Handels- og Fiskerifartøjer og overhovedet alle Steder, hvor der arbejdes for Løn, samt med Arbejderboliger, der udlejes af Arbejdskøbere, og med

- Lokaler, der anvises Arbejdere til Opholds-, Spise- eller Sovested, ved Personer, valgt af Arbejderne. — Der opføres kommunale Arbejderboliger, til hvilke der ydes Statstilskud. Boligerne forbliver Kommunens Ejendom. Udgifterne for Brugerne af disse Boliger maa ikke overstige de til Vedligeholdelse, Forrentning og Amortisation nødvendige Beløb.
18. Udførelse af Arbejdet i Straffe- og Forsørgelsesanstalter paa en saadan Maade, at det ikke konkurrerer med det almindelige, normalt udførte Arbejde i Samfundet udenfor.
- Forbud mod Overdragelse af Arbejdskraften i saadanne Anstalter til private Arbejdskøbere.

Love

for

Det socialdemokratiske Forbund

i Danmark.

§ 1.

Forbundets Formaal er at virke for de socialdemokratiske Ideers Udbredelse og Anerkendelse i Henhold til Socialdemokratiets Program og at samle det arbejdende Folk til Kamp for dets økonomiske og politiske Interesser.

Dette Formaal søges opnaaet ved:

- 1) mundtlig og skriftlig Agitation;
- 2) at oprette Afdelinger af Forbundet i hele Landet;
- 3) at opstille socialdemokratiske Kandidater til Rigsdags- og Kommune-Valg samt andre offentlige Tillidshværv.

§ 2.

Enhver, som har fyldt sit 18. Aar og anerkender de socialdemokratiske Grundsætninger, saaledes som de er udtalte i Forbundets Program, og som vil underkaste sig dets her fremsatte Love, kan optages som Medlem af Forbundet.

Ingen, som er Medlem af noget andet Partis Organisation, kan optages i Socialdemokratiets politiske Foreninger.

§ 3.

Afdeling af Forbundet er enhver Forening, der anerkender Socialdemokratiets Program og virker for dets Gennemførelse.

Foreninger, som ønsker sig optaget i den socialdemokratiske Organisation, skal bære det socialdemokratiske Navn.

Hvor der indenfor en By med Forretningsudvalgets Samtykke oprettes Vælgerforeninger eller lignende Organisationer, som har til Formaal indenfor bestemte Grænser at samle Meningsfæller til Virksomhed for Programmets Gennemførelse, betragtes disse Foreninger som hørende til den stedlige Afdeling. — I Partiets Kongresser har de dog Ret til at lade sig repræsentere med særlige Delegerede.

Foreningerne indenfor den enkelte By organiserer selv deres Fællesvirksomhed og gensidige Forhold.

§ 4.

Enhver Afdeling af Forbundet bestyrer selv sine Anliggender og vælger selv sin Bestyrelse.

Ved Opstilling af Kandidater til Rigsdagsvalg skal dog Hovedbestyrelsens Samtykke indhentes.

Opstilling af Kandidater foregaar paa følgende Maade:

Naar de lokale Afdelinger i en Kreds ønsker en Kandidat opstillet, indsender de herom Meddelelse til vedkommende Agitationsudvalg. Dette foranstalter da indkaldt et Partimøde, hvortil alle under Arbejderorganisationerne hørende Medlemmer i Kredsen har Adgang og Stemmeret. I Landkredse eller Kredse med flere Købstæder kan indkaldes saa mange Partimøder rundt om i Kredsen, som findes hensigtsmæssigt. Her drøftes

Spørgsmaalet om Opstilling af Kandidat eller ej, og eventuelt udpeges Kandidaten ved almindelig Stemme flerhed.

Resultatet af Forhandlingerne og Afstemningen indsendes til Hovedbestyrelsen, som efter Samraad med vedkommende Agitationsudvalg tager Beslutning. Uden Hovedbestyrelsens eller Kongressens Samtykke kan ingen opstilles som det socialdemokratiske Partis Kandidat.

En af en enkelt Afdeling truffen Afgørelse er ikke bindende for Partiet.

Ved Opstilling af Kandidater til kommunale og andre offentlige Tillidshværv udenfor Rigsdagen, skal for København, Købstæderne og Handelspladserne samt købstadlignende Kommuner, for første Distrikts Vedkommende Forretningsudvalgets, for de øvrige Distrikter den stedlige Distriktsledelses Samtykke indhentes.

I Landkommunerne opstilles Kandidaterne af den (de) stedlige Organisation(er).

Opstaar der Uoverensstemmelser om Kandidatspørgsmaalet imellem en Kreds og Hovedbestyrelsen eller Forretningsudvalget, kan Kredsen forlange Spørgsmaalet optaget til fornyet Drøftelse og har da Ret til ved et Udvalg at deltage i Forhandlingerne.

§ 5.

Afdelingerne holder Møde, saa ofte de anser det for nødvendigt. Dog er enhver Afdeling forpligtet til at behandle de Sager, som tilstilles den fra Forretningsudvalget, og tilbagesende Resultatet af Behandlingen til den af Hovedbestyrelsen eller Forretningsudvalget fastsatte Tid.

§ 6.

Landet inddeles i Agitationsdistrikter, hvis Antal og Grænser fastsættes af Hovedbestyrelsen.

Paa Distriktsdelegeretmødet vælges et Agitationsudvalg paa mindst 5 Medlemmer, deriblandt

— hvor Forholdene tillader det — en Repræsentant for Landarbejderne. Udvalget leder den lokale Agitation i Distriktet samt yder i øvrigt ønskelig Assistance ved forefaldende Partiarbejde.

Agitationsudvalgene foranstalter afholdt Agitationsmøder indenfor Grænserne af deres eget Distrikt saa vel i Byerne som paa Landet og vælger saa vidt muligt Talerne blandt de *stedlige* Partifæller.

Udvalget har tillige at arrangere de Møder, Forretningsudvalget lader afholde i Distriktet, forestaa Indsamlinger i Partiøjemed og lignende.

Forbundsafdelingerne i Købstæderne og Handelspladserne samt de Afdelinger, hvis Medlemmer arbejder under købstadlignende Forhold, erlægger for hvert Medlem et aarligt Kontingent til Distriktets Agitationsfond af 25 Øre for mandlige og 12 Øre for kvindelige Medlemmer. Afdelingerne paa Landet betaler henholdsvis 15 og 7 Øre pr. Medlem. Til Forbundets Administration betales der aarligt pr. Medlem 20 Øre for Mænd og 8 Øre for Kvinder.

Dette Bidrag indsendes direkte til Forbundets Hovedkasserer i København.

Partiforeninger, der ikke har betalt Administrationsbidrag til Forbundet i 2 paa hinanden følgende Aar, mister Repræsentationsret og kan ej heller deltage i Valget af Partiets Hovedbestyrelse.

Udvalgene konstituerer sig umiddelbart efter at være valgt med en Formand, en Kasserer og en Sekretær.

Udvalgene aflægger Beretning, henholdsvis paa Distrikternes Delegeretmøder og paa hvert Fællesbestyrelsesmøde i København, hvor tillige Forretningsudvalget afgiver Beretning om Partivirksomheden og hvor Forretningsudvalgets Forhandlingsprotokol oplæses.

Efter Udgangen af hvert Halvaar indsendes for hvert Distrikt reviderede Eksemplarer af Regn-

skabet for det forløbne Halvaar til Forbundets Forretningsudvalg. Disse Regnskaber forelægges for Hovedbestyrelsen.

§ 7.

Partiets Hovedbestyrelse bestaar af 51 Medlemmer; af disse vælger den københavnske Afdeling og Afdelingerne i Københavns Amts 1., 2. og 3. Kreds 22, de jyske Afdelinger 12, Afdelingerne paa Sjælland udenfor København 6, de fynske Afdelinger 5, de lolland-falsterske Afdelinger 2 og Afdelingerne paa Bornholm 1.

Tillige har 2 Medlemmer af De samvirkende Fagforbunds Forretningsudvalg og 1 Medlem af den københavnske Fællesorganisation Sæde i Hovedbestyrelsen. De ikke valgte Rigsdagsmænd samt Hovedredaktører har Adgang til Hovedbestyrelsesmøderne, men har ingen Stemmeret ved disse.

Den københavnske Afdeling (samtlige Partiforeninger) vælger sin Repræsentation i Hovedbestyrelsen direkte ud af Afdelingens Medlemmer. I Provinserne foretages Valget ved Fællesafstemning indenfor hver enkelt Landsdel. Afdelingerne paa Sjælland udenfor København og Københavns Amts 1., 2. og 3. Kreds deles dog i 2 Distrikter, det ene omfattende København, Frederiksborg og Holbæk Amter, det andet Sorø og Præstø Amter. Hvert af disse Distrikter vælger 3 Hovedbestyrelsesmedlemmer. I Jylland vælger hvert Agitationsdistrikt indenfor sit Omraade 1 Medlem, ialt 12.

Der foreslaas mindst dobbelt saa mange, som der skal vælges; de med højest Stemmetal er Bestyrelsesmedlemmer, de efterfølgende er Suppleanter.

For at kunne modtage Valg til Hovedbestyrelsen skal Vedkommende have været Medlem af Partiet mindst et Aar.

Valget, der foregaar ved hemmelig Afstemning, udskrives af Forretningsudvalget og foretages ca. 6 Uger efter Kongressen.

§ 8.

Forbundets Hovedbestyrelse holder Møde to Gange om Aaret, nemlig umiddelbart efter 1. September og umiddelbart efter 1. April. — Er Rigsdagen samlet efter 1. April, holdes det sidstnævnte Møde kort Tid efter Rigsdagssamlingens Slutning. — Endvidere holder den Møde, naar Forholdene paabyder det, og saa vidt muligt naar større Spørgsmaal foreligger til Afgørelse paa Rigsdagen og umiddelbart før ethvert Folketingsvalg.

Den tager Beslutning om Partiets øjeblikkelige Politik paa Basis af Kongresbeslutningerne, træffer Bestemmelser om større Agitationsrejser og andre Forbundet vedrørende vigtige Anliggender.

Store Spørgsmaal kan dog afgøres ved almindelig Afstemning Landet over, naar Hovedbestyrelsen vedtager det med $\frac{2}{3}$ af de afgivne Stemmer.

Forhandlingsprotokollen over Hovedbestyrelsens Møder oplæses paa Kongressen.

Udgifterne ved Hovedbestyrelsesmøderne fordeles ligeligt mellem samtlige Distrikters Agitationskasser efter Medlemsantal.

§ 9.

Hovedbestyrelsen vælger for et Aar ad Gangen Forretningsfører, Viceforretningsfører, en Sekretær, en Hovedkasserer samt et Forretningsudvalg, hvori de to af De samvirkende Fagforbunds Forretningsudvalg valgte Medlemmer og det af den københavnske Fællesorganisation valgte Medlem har Sæde. Forretningsudvalget, hvis Funktionærer er de af Hovedbestyrelsen valgte, leder Forbundet i Tidsrummet mellem Hovedbestyrelsesmøderne.

Agitationsudvalget aflægger Beretning paa hvert Hovedbestyrelsesmøde samt paa Fællesbestyrelsesmøderne i København, hvor tillige Forretningsudvalget afgiver Beretning om Partivirksomheden.

§ 10.

Alle Sager, som ønskes behandlet i Forretningsudvalget, tilstilles Forretningføreren, der er forpligtet til at tilstille vedkommende Afdeling Udvalgets Beslutning derom. — Forretningføreren besørger Korrespondancen og skal paa Forlangende tilstille Afdelingerne Underretning om, hvad der kan være af Betydning for Afdelingerne at vide.

§ 11.

Ved Forandring af Opholdssted har Medlemmer af de forskellige Afdelinger Ret til at indtræde i en anden Afdeling uden at erlægge nyt Indskud, naar de foreviser et Medlemskort, der godtgør, at de for ikke 6 Maaneder siden har betalt Medlemskontingent til deres hidtidige Forening. — De forskellige Afdelingers Medlemmer har ligeledes Ret til mod fornøden Legitimation at deltage i de Møder, som andre Afdelinger af Forbundet afholder (dog ikke Generalforsamlinger), men kan ikke afgive Stemme i andre Foreninger end den, de tilhører. — Hovedbestyrelsen har Adgang til Møder og Generalforsamlinger.

§ 12.

Partiet afholder Kongres mindst hver 3. Aar. Kongressen har den lovgivende Myndighed indenfor Partiet.

Forretningsudvalget skal, forinden en Kongres samles, forlange eventuelle Forslag hertil indsendte mindst en Maaned forinden Kongressens Afholdelse.

Kun Forslag, hvis Fremlæggelse paa Kongres-

sen billiges af vedkommende Forening, kan forelægges paa Kongressen.

Disse Forslag samles og afsendes derefter atter til Afdelingerne mindst 14 Dage forinden Kongressen træder sammen.

Afdelingernes Repræsentationsret paa Kongressen er følgende:

Afdelinger med indtil 100 Medlemmer sender 1 Delegeret, indtil 300 Medlemmer 2, indtil 500 Medlemmer 3 og derefter 1 Delegeret for hver 500 Medlemmer eller Dele deraf, dog ikke ud over 5 Delegerede.

Flere Afdelinger kan forene sig om at sende Delegerede.

De Delegerede skal have Bopæl indenfor det Landomraade, der udgør den eller en af de Afdelingers Virkekreds, som han repræsenterer.

Anmærkning.

Foranlediget ved et til Kongressen i Aarhus 1903 til Lovens § 2 stillet Forslag vedtog Kongressen følgende Udtalelse:

„Kongressen henstiller til de enkelte Organisationer, at de, for saa vidt intet er til Hinder derfor, stiller den Fordring, at Personer, der arbejder i et organiseret Fag, maa være Medlemmer af deres Fagforening for at blive optaget i den socialdemokratiske Forening.“

For oplysninger om ophavsret og brugerrettigheder, se venligst www.kb.dk

For information on copyright and user rights, please consult www.kb.dk